

27 oktober 2025

Gebruik belastingbrief bij sociale uitkeringen.....	4
1. Mag de belastingbrief gebruikt worden voor het berekenen van de gebruikersbijdrage bij sociale uitkeringen (o.a. pensioenen)?	4
Opname in een woonzorgcentrum/ overlijden.....	4
2. Wat verandert er aan de gebruikersbijdrage voor gezinszorg wanneer een van beide partners wordt opgenomen in een woonzorgcentrum?	4
3. Wat verandert er aan de gebruikersbijdrage voor gezinszorg wanneer een persoon van dezelfde generatie waarmee een huishouden wordt gevormd, wordt opgenomen in een woonzorgcentrum?	4
4. Wat gebeurt er met de gebruikersbijdrage na het overlijden van een van de partners?	5
Berekening inkomen.....	5
5. Met welke inkomens moet rekening gehouden worden bij het berekenen van de gebruikersbijdrage? ..	5
6. Wanneer iemand vruchtgebruik heeft van een woning, moet dan het geïndexeerde kadastraal inkomen van de woning bij het inkomen worden gevoegd?	6
7. Moet bij de berekening van de inkomsten rekening gehouden worden met het geïndexeerde kadastraal inkomen van onroerende goederen waarvoor men geen huurinkomsten ontvangt?	6
8. Hoe moeten de inkomsten uit onroerende goederen worden berekend wanneer mensen hun eigen woning verhuren en zelf in een serviceflat wonen?	6
9. Moet het Persoonlijk assistentiebudget (PAB) worden meegerekend als inkomen voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg?	7
10. Moet het basisondersteuningsbudget (BOB) van personen met een handicap worden meegerekend als inkomen voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg?	7
11. Moet het Persoonsvolgend budget (PVB) van personen met een handicap worden meegerekend als inkomen voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg?	8
12. Moet de REMI-toelage worden meegerekend bij de berekening van de gebruikersbijdrage?	8
13. Hoe moeten de inkomsten van de gebruiker worden berekend wanneer de aanvrager een sociale uitkering krijgt en de persoon met wie de aanvrager een huishouden vormt zelfstandige is?	8
14. Moet de vrijwilligersvergoeding die een vrijwilliger ontvangt voor vrijwilligerswerk meegeteld	

worden bij het inkomen?	8
15. Moet de kostenvergoeding die een onthaalouder ontvangt meegeteld worden bij het inkomen?	8
16. Moet onderhoudsgeld bij het inkomen worden geteld?	9
17. Moeten financiële tegemoetkomingen van het Groeipakket voor een volwassene bij het inkomen worden geteld?	9
18. Voor sociale uitkeringen, zoals pensioenen, wordt voor de berekening van gebruikersbijdrage gezinszorg het gemiddelde inkomen genomen over de laatste drie maanden. Wat als het vakantiegeld werd uitbetaald tijdens deze laatste drie maanden?	9
19. Moet een vergoedingspensioen van een oorlogsinvalide of militair bij het inkomen geteld worden?	9
20. Moet het inkomen via een flexi-job bij het inkomen geteld worden?	10
21. Welke gebruikersbijdrage moet aangerekend worden indien de gebruiker weigert de inkomsten kenbaar te maken?	10
22. COVID-19: moet de coronapremie bij het inkomen geteld worden?	10
Gezinscode.....	10
23. Hoe bepaal je de gezinscode in het geval van co-ouderschap?	11
24. Welk attest komt in aanmerking om aan te tonen dat een persoon een invaliditeitspercentage heeft of een arbeidsongeschiktheid van minstens 65%, een vermindering van de zelfredzaamheid met minstens 9 punten of een vermindering van het verdienvermogen tot een derde of minder, en voor elk kind dat minstens 4 punten behaalt in pijler 1 (lichamelijke en geestelijke gevolgen van de handicap of aandoening)? 11	
25. Hoe bepaal je de basisbijdrage in het geval van een gezinscode hoger dan 14 punten?	11
Berekening gebruikersbijdrage.....	11
26. Hoe bereken je de gebruikersbijdrage als de basisbijdrage niet rechtstreeks van de bijdrageschaal kan worden afgelezen omdat het inkomen te hoog is en niet meer op de schaal wordt weergegeven?	11
27. Mag de gebruikersbijdrage voor gezinszorg worden berekend met terugwerkende kracht, wanneer inkomensgegevens bijvoorbeeld pas laat worden aangepast?	12
28. Hoe wordt de gebruikersbijdrage gezinszorg berekend in collectieve woonvormen?	12
29. Hoe wordt de gebruikersbijdrage gezinszorg berekend bij collectieve gezinszorg?	13
Kosten	13
30. Mag de dienst een gebruikersbijdrage aanrekenen aan de gebruiker voor gezinszorg die werd verleend door een stagiair die stage loopt in de gezinszorg?	13
31. Mag een dienst een gebruikersbijdrage aanrekenen aan de gebruiker voor de verplaatsingstijd van de verzorgende?	13
32. In het kader van de hulpverlening gemaakte kosten, zoals verplaatsingskosten van de verzorgende bij boodschappen, kunnen aan de gebruiker worden aangerekend als onkostenvergoeding. Geldt dit alleen voor verplaatsingskosten met de wagen of ook met de (brom)fiets?	14
Korting	15
33. Kan de korting op de gebruikersbijdrage bij gebruikers met een BEL-profielscore van 35 of meer of een score van minstens 13 op de BelRAI Screener of minstens 5,5 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener en minstens 60 uur gezinszorg per maand toegepast worden indien de 60 uur gezinszorg door verschillende diensten worden aangeboden?	15
34. Blijft de korting “langer dan 1 jaar hulp” gelden wanneer een gebruiker een beroep doet op een andere dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg?	15
35. Blijft een gezin verder recht hebben op de korting “langer dan één jaar hulp” wanneer de persoon met de hoogste BEL-profielscore of de hoogste score op de BelRAI Screener wijzigt in dat gezin (bijvoorbeeld partner wordt meer zorgbehoevend dan huidige gebruiker, gebruiker overlijdt...)?	15
Formulier F51 Berekening van de gebruikersbijdrage na het sociaal onderzoek	16
36. Op welke manier mag het F51-formulier van een dienst voor gezinszorg ondertekend worden door	

de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood?	16
37. Mag het formulier F51 ("Berekening van de gebruikersbijdrage na het sociaal onderzoek") gebruikt worden voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor aanvullende thuiszorg?	16
Minderjarige	16
38. Kan een dossier op naam van een minderjarige worden gezet?	16

Gebruik belastingbrief bij sociale uitkeringen

1. Mag de belastingbrief gebruikt worden voor het berekenen van de gebruikersbijdrage bij sociale uitkeringen (o.a. pensioenen)?

Bij sociale uitkeringen en pensioenen mag men zich niet baseren op de belastingbrief voor het berekenen van de gebruikersbijdrage gezinszorg. In dit geval moet voor de bepaling van de inkomsten het gemiddelde genomen worden van alle sociale uitkeringen van de laatste drie maanden.

Men mag deze regeling niet verwarren met de regeling bij beroepsinkomsten van loontrekkenden. Daar moet men voor de bepaling van de inkomsten het gemiddelde netto maandinkomen van de laatste drie maanden nemen, vermeerderd of verminderd met de terug- of bijbetalingen van de personenbelasting, of het belastbaar inkomen vermeld op de laatste belastingbrief, verminderd met de bedrijfsvoorheffing en vermeerderd of verminderd met de terug- of bijbetaling van de personenbelasting, gedeeld door 12.

Opname in een woonzorgcentrum/ overlijden

2. Wat verandert er aan de gebruikersbijdrage voor gezinszorg wanneer een van beide partners wordt opgenomen in een woonzorgcentrum?

Opgelet: deze vraag is enkel van toepassing voor gehuwden.

Wanneer een van beide partners wordt opgenomen in een woonzorgcentrum, wordt het dossier op naam van de thuisblijvende partner gezet en moet de gebruikersbijdrage worden herberekend. De gezinscode moet opnieuw worden bepaald: de basiscode is niet langer 2, maar 1 (te verhogen met extra codepunten indien aan de voorwaarden is voldaan). Om het inkomen van de thuisblijvende partner te berekenen wordt het volledige gezinsinkomen gedeeld door 2.

De score op de BelRAI Screener van de thuisblijvende partner moet worden bepaald. Als de thuisblijvende partner op dat ogenblik een score van minstens 13 op de BelRAI Screener of minstens 5,5 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener heeft, dan moet de verplichte BelRAI-korting worden toegepast op de gebruikersbijdrage die op dat ogenblik werd berekend voor de thuisblijvende partner. Heeft de thuisblijvende partner op dat ogenblik een score van minder dan 13 op de BelRAI Screener of minder dan 5,5 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener, dan mogen er echter geen kortingen worden toegepast.

3. Wat verandert er aan de gebruikersbijdrage voor gezinszorg wanneer een persoon van dezelfde generatie waarmee een huishouden wordt gevormd, wordt opgenomen in een woonzorgcentrum?

Wanneer een van de personen van dezelfde generatie waarmee een huishouden wordt gevormd, wordt opgenomen in een woonzorgcentrum, wordt het dossier op naam van de meest hulpbehoevende thuisblijvende persoon gezet en moet de gebruikersbijdrage worden herberekend. De gezinscode moet opnieuw worden bepaald op basis van de gezinssamenstelling op het moment van opname in het

woonzorgcentrum. Met alle inkomsten van de persoon die opgenomen wordt in het woonzorgcentrum, wordt geen rekening meer gehouden bij de berekening van de nieuwe gebruikersbijdrage.

De score op de BelRAI Screener van de meest hulpbehoevende thuiswonende persoon moet worden bepaald. Als de meest hulpbehoevende thuiswonende persoon op dat ogenblik een score van minstens 13 op de BelRAI Screener of minstens 5,5 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener heeft, dan moet de verplichte BelRAI-korting worden toegepast op de gebruikersbijdrage die op dat ogenblik werd berekend voor de meest hulpbehoevende thuiswonende persoon. Heeft de meest hulpbehoevende thuiswonende persoon op dat ogenblik een score van minder dan 13 op de BelRAI Screener of minder dan 5,5 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener, dan mogen er echter geen kortingen worden toegepast.

4. Wat gebeurt er met de gebruikersbijdrage na het overlijden van een van de partners?

Na het overlijden van een van de partners wijzigt de gezinssituatie en moet de gebruikersbijdrage onmiddellijk worden herrekend. De gezinscode moet opnieuw worden bepaald en de bijdrage wordt berekend op basis van de op dat ogenblik gekende inkomsten. Aangezien dat nog de inkomsten van twee personen zijn, moet vervolgens een afwijking worden toegepast op de bijdrage (de lagere bijdrage wordt gemotiveerd door te verwijzen naar het feit dat de bijdrage nog berekend werd op basis van het inkomen van twee personen).

Enkele maanden later, op het ogenblik dat het nieuwe inkomen bekend is, wordt de bijdrage opnieuw berekend, nu op basis van het correcte inkomen (er hoeft geen afwijking meer worden toegepast, tenzij het begeleidend personeelslid natuurlijk van oordeel is dat de also berekende bijdrage te hoog of te laag is, gelet op de sociale en financiële situatie van de gebruiker).

Na het overlijden moet rekening gehouden worden met de score op de BelRAI Screener die de overlevende partner op dat ogenblik heeft. Als de overlevende partner op dat ogenblik een score van minstens 13 op de BelRAI Screener of minstens 5,5 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener heeft, dan moet de verplichte BelRAI-korting worden toegepast op de (nieuwe) gebruikersbijdrage die op dat ogenblik werd berekend voor de overlevende partner. Heeft de overlevende partner op dat ogenblik een score van minder dan 13 op de BelRAI Screener of minder dan 5,5 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener, dan mogen er echter geen kortingen worden toegepast.

Berekening inkomen

5. Met welke inkomens moet rekening gehouden worden bij het berekenen van de gebruikersbijdrage?

Men moet rekening houden met **alle inkomsten** van de persoon op wiens naam het dossier staat. Indien de persoon op wiens naam het dossier staat niet alleen woont, wordt rekening gehouden met het inkomen van alle personen die in dezelfde woning verblijven (en er gemeenschappelijk leven) en tot dezelfde generatie behoren als de persoon op wiens naam het dossier staat.

Het betreft:

- beroepsinkomsten (ook de inkomsten uit een flexi-job);
- roerende inkomsten;

- inkomsten uit onroerende goederen,
- sociale uitkeringen (alle vervangingsinkomens en sociale tegemoetkomingen dienen in rekening te worden gebracht, zoals ook het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (de vroegere THAB));
- andere inkomsten.

Ook premies die jaarlijks worden uitbetaald (zoals vakantiegeld voor gepensioneerden en de inhaalpremie voor arbeidsongeschikte werknemers/werklozen), worden voor 1/12^e meegeteld bij het inkomen.

Er gelden slechts een beperkt aantal **uitzonderingen**. Alleen met de volgende inkomsten moet **geen** rekening gehouden worden bij het bepalen van de gebruikersbijdrage:

- financiële tegemoetkomingen Groeipakket (startbedrag, basisbedrag, schoolbonus, zorgtoeslagen, sociale toeslag, participatietoeslagen) en/of inkomsten uit een wettelijke regeling inzake gezinsbijslagen van een andere deelstaat;
- studiebeurzen;
- toelagen voor het bijhouden van pleegkinderen;
- Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (de vroegere zorgverzekering)
- mantelzorg - en thuiszorgpremies en/of -toelagen, toegekend door lokale en/of provinciale overheden, ziekenfondsen en de Vlaamse gemeenschapscommissie.

Ook de volgende budgetten worden niet meegerekend bij het inkomen:

- Basisondersteuningsbudget (BOB)
- Persoonsvolgend budget (PVB)
- Persoonlijk assistentiebudget (PAB)

6. Wanneer iemand vruchtgebruik heeft van een woning, moet dan het geïndexeerde kadastraal inkomen van de woning bij het inkomen worden gevoegd?

Als de woning in vruchtgebruik niet de eigen woning is, dan moet 1/12de van het geïndexeerd kadastraal inkomen van de woning bij het inkomen worden gevoegd.

7. Moet bij de berekening van de inkomsten rekening gehouden worden met het geïndexeerde kadastraal inkomen van onroerende goederen waarvoor men geen huurinkomsten ontvangt?

Het totale geïndexeerde kadastraal inkomen van alle onroerende goederen, uitgezonderd dat van de eigen woning, wordt gedeeld door 12 en gevoegd bij het inkomen. Hierbij wordt geen rekening gehouden met het feit of iemand al dan niet huurinkomsten heeft van die onroerende goederen.

8. Hoe moeten de inkomsten uit onroerende goederen worden berekend wanneer mensen hun eigen woning verhuren en zelf in een serviceflat wonen?

Indien de berekening gebeurt op basis van het netto maandinkomen, moet het totale geïndexeerde kadastraal inkomen van alle onroerende goederen, uitgezonderd dat van de eigen woning, gedeeld worden door 12.

Indien de eigen woning wordt verhuurd en men huurt een andere woning, moet rekening gehouden worden met het verschil van het kadastraal inkomen tussen beide woningen, in zoverre dit van de eigen woning groter is.

In dit geval moet het kadastraal inkomen van de serviceflat worden opgevraagd bij de eigenaar van de serviceflat. Indien de dienst het kadastraal inkomen niet ontvangt van de eigenaar, kan de bijdrageberekening gebeuren zonder rekening te houden met de inkomsten uit deze onroerende goederen. De documenten die aantonen dat het kadastraal inkomen werd opgevraagd, maar niet werd ontvangen, moeten bij het dossier worden gevoegd. Indien het begeleidend personeelslid oordeelt dat in functie van de globale sociale en financiële situatie van de gebruiker, de berekende gebruikersbijdrage te laag is, kan er een gemotiveerde afwijking naar boven worden toegepast.

In het geval van een gedeeltelijke verhuring van de eigen woning, moet het kadastraal inkomen van de eigen woning in aanmerking genomen worden volgens dezelfde ratio van de gedeeltelijke verhuring. Indien de woning dus voor 30% verhuurd wordt, dient het kadastraal inkomen van de eigen woning ook voor 30% (gedeeld door 12 om een maandelijks bedrag te bekomen) worden meegeteld.

9. Moet het Persoonlijk assistentiebudget (PAB) worden meegerekend als inkomen voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg?

Iemand kan naast zijn PAB een beroep doen op gezinszorg. De daarvoor gevraagde gebruikersbijdrage moet met eigen financiële middelen van de gebruiker betaald worden, niet met zijn PAB. Bij het bepalen van de gebruikersbijdrage moet de dienst voor gezinszorg in dat geval geen rekening houden met het PAB: het gaat immers niet om een inkomen van de gebruiker, maar om een budget dat hij moet gebruiken om de kosten van zijn persoonlijke assistent te betalen.

Het is ook mogelijk dat iemand met zijn PAB de kosten betaalt van een persoonlijke assistent die tewerkgesteld wordt door een organisatie. Indien een persoon met een handicap bijvoorbeeld een verzorgende van een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg wil tewerkstellen als zijn persoonlijke assistent, dan betekent dit dat die dienst daarvoor een nieuw personeelslid moet aanwerven (die dan betaald wordt met het PAB en niet in aanmerking komt voor reguliere subsidies). De dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg kan er ook voor kiezen om een van de verzorgenden, die al door hem tewerkgesteld wordt, vrij te stellen van haar reguliere taken en in te zetten als persoonlijke assistent; in dat geval komt die verzorgende echter niet meer in aanmerking voor reguliere subsidies, maar moet haar loonkost betaald worden met het PAB. Het is uiteindelijk wel die organisatie zelf die beslist of zij een overeenkomst wil (of kan) sluiten in het kader van dat PAB.

Met andere woorden: in het eerste geval betaalt de PAB-budgethouder een bijdrage per uur in functie van zijn inkomen, met eigen middelen (niet zijn PAB-budget), in het tweede geval betaalt de PAB-budgethouder de werkelijke kostprijs met zijn PAB-budget.

10. Moet het basisondersteuningsbudget (BOB) van personen met een handicap worden meegerekend als inkomen voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg?

Het basisondersteuningsbudget (BOB) of zorgbudget voor mensen met een handicap, is een Vlaamse tegemoetkoming die uitbetaald wordt door de zorgkas waarbij de persoon aangesloten is. Het BOB is een budget dat gebruikt mag worden om gezinszorg te betalen, maar niet wordt meegerekend als inkomen voor de berekening van de bijdrage gezinszorg.

11. Moet het Persoonsvolgend budget (PVB) van personen met een handicap worden meegerekend als inkomen voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg?

Het persoonsvolgend budget (PVB) is een budget op maat waarmee u als meerderjarige, zorg en ondersteuning kunt kopen. Die zorg en ondersteuning kunt u kopen binnen uw eigen netwerk, bij vrijwilligersorganisaties, bij individuele begeleiders, bij professionele zorgverleners en bij door het VAPH vergunde zorgaanbieders. Indien de persoon zorg en ondersteuning wenst van een dienst voor gezinszorg kan het persoonsvolgend budget gebruikt worden om de kosten van de zorg en ondersteuning te betalen. De gebruikersbijdrage wordt berekend op basis van de eigen financiële middelen van de gebruiker. Het persoonsvolgend budget wordt niet aanzien als een inkomen van de gebruiker en wordt bijgevolg niet in rekening gebracht bij de berekening van de gebruikersbijdrage.

12. Moet de REMI-toelage worden meegerekend bij de berekening van de gebruikersbijdrage?

De financiële steun, toegekend via de REMI-tool (Referentiebudget Menswaardig Inkomen) is een steun die wordt toegekend door een maatschappelijk werker van het OCMW om ervoor te zorgen dat de betrokkene een waardig leven kan leiden en toegang kan hebben tot een aantal goederen en diensten. Dit budget is een onderdeel van het inkomen van het gezin en dient bijgevolg wel in rekening te worden gebracht bij de berekening van de gebruikersbijdrage gezinszorg.

13. Hoe moeten de inkomsten van de gebruiker worden berekend wanneer de aanvrager een sociale uitkering krijgt en de persoon met wie de aanvrager een huishouden vormt zelfstandige is?

Voor de persoon die zelfstandige is, moet worden vertrokken van het netto-inkomen. Dit bekomt men door het bruto belastbaar inkomen vermeld op het aanslagbiljet van de personenbelasting te verminderen met de onroerende voorheffing, bedrijfsvoorheffing, voorafbetalingen en bijbetalingen en te vermeerderen met de terugbetalingen. Dit eindbedrag wordt gedeeld door twaalf, zoals bepaald in bijlage II bij het ministeriële besluit van 26 juli 2001 tot vaststelling van het bijdragesysteem voor de gebruiker van gezinszorg.

Hierbij moet het inkomen van de persoon met de sociale uitkering worden geteld. Aangezien deze persoon een sociale uitkering ontvangt, moet het gemiddelde genomen worden van de laatste 3 maanden.

14. Moet de vrijwilligersvergoeding die een vrijwilliger ontvangt voor vrijwilligerswerk meegeteld worden bij het inkomen?

De vergoeding die een organisatie aan een vrijwilliger betaalt voor het geleverde vrijwilligerswerk, mag niet mee in rekening worden gebracht bij het bepalen van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg. De vrijwilligersvergoeding is namelijk geen inkomst, maar een vergoeding voor de kosten die de vrijwilliger gemaakt heeft voor de organisatie. Het maakt daarbij niet uit welk vergoedingssysteem de organisatie toepast (hetzij de integrale terugbetaling van de reële kosten, hetzij de uitbetaling van een forfaitair bedrag eventueel aangevuld met de terugbetaling van de reële vervoerskosten).

15. Moet de kostenvergoeding die een onthaalouder ontvangt meegeteld worden bij het inkomen?

De kostenvergoeding die onthaalouders met een sociaal statuut, aangesloten bij een organisator gezinsopvang, ontvangen, mag niet mee in rekening gebracht worden bij het bepalen van de

gebruikersbijdrage voor gezinszorg. De kostenvergoeding is geen inkomen, maar een vergoeding van gemaakte kosten.

Onthaalouders ingestapt in het 'project werknemersstatuut aangesloten onthaalouders' ontvangen daarentegen wel beroepsinkomsten die mee in rekening moeten gebracht worden bij het bepalen van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg (met uitzondering van de onkostenvergoeding).

16. Moet onderhoudsgeld bij het inkomen worden geteld?

Onderhoudsgelden moeten voor de ontvangende partij opgeteld worden bij het inkomen. Voor de betalende partij wordt het niet als inkomen beschouwd en moet het afgetrokken worden van het netto maandinkomen. Er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt of het onderhoudsgeld wordt betaald voor een kind, een ex-echtgenoot, een ouder enz.

17. Moeten financiële tegemoetkomingen van het Groeipakket voor een volwassene bij het inkomen worden geteld?

De wettelijke financiële tegemoetkomingen van het Groeipakket (de vroegere gezinsbijslag) komen niet in aanmerking als inkomen. Er wordt geen onderscheid gemaakt wat leeftijd betreft: financiële tegemoetkomingen van het Groeipakket mogen nooit in rekening worden gebracht.

18. Voor sociale uitkeringen, zoals pensioenen, wordt voor de berekening van gebruikersbijdrage gezinszorg het gemiddelde inkomen genomen over de laatste drie maanden. Wat als het vakantiegeld werd uitbetaald tijdens deze laatste drie maanden?

Het vakantiegeld van gepensioneerden wordt voor 1/12de meegeteld bij het inkomen. Ook de inhaalpremie voor arbeidsongeschikte werknemers en werklozen wordt jaarlijks in mei uitbetaald en dient bijgevolg voor 1/12^e bij het inkomen geteld te worden.

19. Moet een vergoedingspensioen van een oorlogsinvalide of militair bij het inkomen geteld worden?

Een vergoedingspensioen wordt toegekend ter compensatie van de lichamelijke schade opgelopen tijdens de periode van de 2^e wereldoorlog en aan de militairen die lichamelijke schade hebben opgelopen buiten deze periode. De vergoedingspensioenen zijn voor militairen dan ook een equivalent van de arbeidsongevallenrente. Deze vergoeding valt bijgevolg onder rubriek e) andere inkomsten van bijlage II bij het ministeriële besluit van 26 juli 2001 tot vaststelling van het bijdragesysteem voor de gebruiker van gezinszorg, en moet dus bij het inkomen geteld worden.

20. Moet het inkomen via een flexi-job bij het inkomen geteld worden?

Bij de berekening van de gebruikersbijdrage moet rekening gehouden worden met alle inkomsten.

Voor de beroepsinkomsten voor loontrekkenden zijn er twee mogelijkheden van berekening:

- a) Het gemiddelde netto maandinkomen over de laatste 3 maanden, vermeerderd of verminderd met de terug- of bijbetalingen van de personenbelasting. Hiervan moet het laatst gekende bedrag, gedeeld door twaalf, in aanmerking worden genomen en bij het gemiddeld maandinkomen worden gevoegd of ervan worden afgetrokken.

Het inkomen uit een flexi-job behoort tot het “gemiddelde netto maandinkomen”. De inkomsten uit een flexi-job staan immers eveneens vermeld op de inkomstenfiche 281.10. Het zijn dus netto- (beroeps)inkomsten.

- b) Het belastbaar inkomen vermeld op de laatste belastingbrief, verminderd met de onroerende voorheffing en bedrijfsvoorheffing en vermeerderd of verminderd met de terug- of bijbetaling van de personenbelasting, gedeeld door 12.

De inkomsten uit een flexi-job moeten niet vermeld worden op de belastingaangifte (gezien ze vrijgesteld zijn van een personenbelasting en hier dus het bruto-inkomen gelijk is aan het netto-inkomen). Hierdoor zullen de inkomsten uit een flexi-job, wanneer de dienst voor gezinszorg dit berekend aan de hand van deze methode, NIET wordt aanzien als een beroepsinkomst conform punt II, a, van de bijlage II. De inkomsten uit een flexi-job worden in dit geval aanzien als “andere inkomens” onder het punt e) en worden op die manier ook mee geteld bij de berekening van de gebruikersbijdrage.

21. Welke gebruikersbijdrage moet aangerekend worden indien de gebruiker weigert de inkomsten kenbaar te maken?

In dat geval mag de maximale bijdrage worden gevorderd. De maximale bijdrage is gelijk aan de kostprijs van 1 uur gezinszorg binnen de desbetreffende dienst. Dit kan verschillen van dienst tot dienst. De kostprijs van een uur gezinszorg wordt berekend door de kosten uit de resultatenrekening van de dienst te delen door het aantal gepresteerde uren gezinszorg.

22. COVID-19: moet de coronapremie bij het inkomen geteld worden?

De coronapremie is een sociale uitkering. Net zoals alle sociale uitkeringen moet deze mee in rekening gebracht worden bij het bepalen van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg (gemiddelde van de laatste drie maanden).

Gezinscode

23. Hoe bepaal je de gezinscode in het geval van co-ouderschap?

De bepaling van de gezinscode gebeurt in het geval van co-ouderschap op dezelfde manier als in andere situaties van gezinnen met kinderen. De basiscode is 2 (er wonen meerdere personen samen). Vervolgens moet een punt bijgeteld worden voor elk kind.

24. Welk attest komt in aanmerking om aan te tonen dat een persoon een invaliditeitspercentage heeft of een arbeidsongeschiktheid van minstens 65%, een vermindering van de zelfredzaamheid met minstens 9 punten of een vermindering van het verdienvermogen tot een derde of minder, en voor elk kind dat minstens 4 punten behaalt in pijler 1 (lichamelijke en geestelijke gevolgen van de handicap of aandoening)?

Alleen het attest dat wordt afgeleverd door de Directie-Generaal Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid of (voor kinderen) door het Agentschap Opgroeien wordt aanvaard als bewijs.

25. Hoe bepaal je de basisbijdrage in het geval van een gezinscode hoger dan 14 punten?

Wanneer de gezinscode hoger is dan 14 punten, dan moet men zich baseren op de basisbijdrage die men kan vinden in de bijdrageschaal onder code 14. De bijdrageschaal wordt niet uitgebreid met punten hoger dan 14.

Berekening gebruikersbijdrage

26. Hoe bereken je de gebruikersbijdrage als de basisbijdrage niet rechtstreeks van de bijdrageschaal kan worden afgelezen omdat het inkomen te hoog is en niet meer op de schaal wordt weergegeven?

Als de basisbijdrage niet rechtstreeks van de schaal afgelezen kan worden omdat het inkomen te hoog is, moet de dienst die schaal extrapoleren volgens de onderstaande formule. De opbouw van de schaal wordt dan verder doorgetrokken tot maximaal de kostprijs van een uur gezinszorg.

Inkomen – Inkomen_{14,14}

$$\text{Formule: bijdrage} = 14,14 \text{ euro} + \frac{\text{Inkomen}_{14,14} - \text{Inkomen}_{14,04}}{\text{Inkomen}_{14,14} - \text{Inkomen}_{14,04}} \times 0,10 \text{ euro}$$

Voorbeeld: iemand met een *inkomen van 3000 euro* en met *code 1*

1. neem het verschil tussen Inkomen en Inkomen_{14,14}

$$= 3000 \text{ euro} - 2772 \text{ euro}$$

$$= 228 \text{ euro}$$

2. neem het verschil tussen de laatste twee inkomens uit de schaal

$$= \text{Inkomen}_{14,14} - \text{Inkomen}_{14,04}$$

$$= 2772 \text{ euro} - 2754 \text{ euro}$$

$$= 18 \text{ euro}$$

3. deel die twee getallen

$$= 228 \text{ euro} / 18 \text{ euro}$$

$$= 12,67$$

4. rond dat laatste getal af tot op de eenheid

$$= 13$$

5. het resultaat is 13, er worden bij de bijdrage van 14,14 euro 13 sprongen van 0,10 euro bijgeteld

$$= 14,14 \text{ euro} + 1,30 \text{ euro}$$

$$= 15,44 \text{ euro}$$

27. Mag de gebruikersbijdrage voor gezinszorg worden berekend met terugwerkende kracht, wanneer inkomensgegevens bijvoorbeeld pas laat worden aangepast?

In de handleiding voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor gezinszorg, die de diensten moeten gebruiken, is er niets bepaald in verband met het herberekenen van gebruikersbijdragen met terugwerkende kracht. Als er zich een wijziging voordoet in de inkomenssituatie (zoals bijvoorbeeld een verlaging van de tegemoetkoming Hulp aan Bejaarden), dan kan de dienst op dat ogenblik de bijdrage opnieuw berekenen, maar die nieuwe bijdrage kan niet met terugwerkende kracht ingevoerd worden.

28. Hoe wordt de gebruikersbijdrage gezinszorg berekend in collectieve woonvormen?

Er kan gezinszorg geboden worden in collectieve woonvormen (voorzieningen die vergund zijn door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap, kloosters, ...). Voor iedere zorgbehoevende binnen de collectieve woonvorm moet een apart dossier aangemaakt worden. Voor het toekennen van de gezinscode wordt telkens vertrokken van de basiscode 1. De uren gezinszorg die specifiek voor een bepaalde gebruiker worden gepresteerd, worden aan die gebruiker aangerekend. Uren die niet specifiek aan één gebruiker verbonden zijn, zoals bijvoorbeeld huishoudelijke hulp in gemeenschappelijke ruimtes, worden verdeeld over de verschillende gebruikers.

29. Hoe wordt de gebruikersbijdrage gezinszorg berekend bij collectieve gezinszorg?

De dienst kan ook collectieve gezinszorg aanbieden, bijvoorbeeld wanneer één verzorgende met twee of meerdere gebruikers tegelijkertijd naar de markt gaat. De uren gezinszorg worden in die gevallen gelijk verdeeld over de verschillende gebruikers. Dit betekent dat voor iedere gebruiker een apart dossier moet worden aangemaakt, met een eigen gebruikersbijdrage conform bijlage II bij het ministeriële besluit van 26 juli 2001 tot vaststelling van het bijdragesysteem voor de gebruiker van gezinszorg. Voor het toekennen van de gezinscode wordt gekeken naar de gezinssamenstelling van de gebruiker.

Kosten

30. Mag de dienst een gebruikersbijdrage aanrekenen aan de gebruiker voor gezinszorg die werd verleend door een stagiair die stage loopt in de gezinszorg?

Als de dienst een stagiair inzet, moet die een stage lopen die bestaat uit twee delen. De dienst moet rekening houden met de volgende voorwaarden bij het inzetten van een stagiair:

- tijdens het eerste deel loopt de stagiair mee met een verzorgend personeelslid, en verricht hij de hulp- en dienstverlening (gezinszorg) onder toezicht van dat personeelslid;
- na dat eerste deel volgt er een tussentijdse evaluatie door de dienst en de onderwijsinstelling of het opleidingscentrum waar de stagiair een opleiding volgt; de dienst moet een schriftelijk verslag van die evaluatie bewaren (dat verslag kan bijvoorbeeld opgevraagd worden tijdens een inspectie);
- alleen bij een positieve tussentijdse evaluatie mag de stagiair het tweede deel van de stage aanvatten, waarin hij de hulp- en dienstverlening zelfstandig mag verrichten onder verwijderd toezicht.

Alleen voor de hulp- en dienstverlening die zelfstandig onder verwijderd toezicht verricht wordt door de stagiair, mag de dienst een gebruikersbijdrage aanrekenen aan de gebruiker (de dienst is echter niet verplicht om een gebruikersbijdrage aan te rekenen voor de prestaties van die stagiair). De gebruikersbijdrage die in dat geval aangerekend wordt, moet dezelfde zijn als die gefactureerd wordt voor de prestaties van het verzorgend personeel.

31. Mag een dienst een gebruikersbijdrage aanrekenen aan de gebruiker voor de verplaatsingstijd van de verzorgende?

De diensten moeten in de volgende situaties voor de verplaatsingstijd van de verzorgende personeelsleden altijd een gebruikersbijdrage aanrekenen:

- wanneer twee hulpverleningsmomenten aansluiten op elkaar, rekent de dienst een gebruikersbijdrage aan voor de tijd die het personeelslid nodig heeft om zich te verplaatsen van de ene naar de andere gebruiker; in dat geval wordt de verplaatsingstijd gelijk verdeeld over beide gebruikers;

- bij een verplaatsing van een werkvergadering naar een gebruiker, of omgekeerd, wordt voor de helft van de verplaatsingstijd een gebruikersbijdrage aangerekend aan de gebruiker.

Voor alle andere verplaatsingen, bijvoorbeeld het woon-werkverkeer (de verplaatsing van thuis naar het eerste gezin of van het laatste gezin naar huis) of de verplaatsingen van een bijscholing naar een gebruiker, mag de verplaatsingstijd niet aangerekend worden aan de gebruiker.

De verplaatsingskosten mogen nooit aangerekend worden aan de gebruiker. De reglementering betreffende het bijdragesysteem laat namelijk niet toe dat er naast de gebruikersbijdrage nog bijkomende kosten gefactureerd worden aan de gebruiker. Uitzondering: kosten die gemaakt worden in het kader van de hulpverlening, zoals verplaatsingskosten om boodschappen voor de gebruiker te doen, mogen wel aangerekend worden als onkostenvergoeding.

Die regeling geldt ook alleen maar voor twee hulpverleningsmomenten (of een hulpverleningsmoment en een werkvergadering) die op elkaar aansluiten, dus bijvoorbeeld niet als er een middagpauze tussen zit. Omdat de gebruikers geen hulp ontvangen gedurende de tijd dat de verzorgende zich van het ene naar het andere gezin verplaatst, maar hiervoor wel een gebruikersbijdrage moeten betalen, is het bovendien van belang dat de dienst de gezinnen zodanig verdeelt over de verzorgenden, dat de tijd die nodig is om zich van het ene naar het andere gezin te verplaatsen, zo kort mogelijk blijft.

De verplaatsingstijd komt ook in aanmerking voor subsidiëring. De prestaties gezinszorg en werkvergadering die doorgestuurd worden naar Vesta, moeten dus ook de duur van de verplaatsing omvatten. Daarbij gelden dezelfde principes als voor het aanrekenen van de gebruikersbijdrage, zodat de uren die gefactureerd worden aan de gebruiker, overeenkomen met de uren die doorgestuurd worden naar Vesta. Bij een verplaatsing van een werkvergadering naar een gebruiker, of omgekeerd, wordt de helft van de verplaatsingstijd in rekening gebracht bij de werkvergadering in kwestie (en als gelijkgestelde uren doorgestuurd naar Vesta), en de andere helft bij de prestatie gezinszorg. Alle andere verplaatsingen, bijvoorbeeld het woon-werkverkeer of de verplaatsingen van een bijscholing naar een gebruiker, komen niet in aanmerking voor subsidiëring, en mogen bijgevolg niet doorgestuurd worden naar Vesta.

Voorbeeld:

Een verzorgende werkt van 8 uur tot 12 uur. Ze vertrekt in het eerste gezin om 9.45 uur, en komt in het tweede gezin aan om 10.15 uur. Beide gezinnen betalen elk 2 uur gezinszorg: het eerste gezin van 8 uur tot 10 uur, het tweede gezin van 10 tot 12 uur. Op die manier wordt de verplaatsingstijd gelijk verdeeld tussen de twee gezinnen: ze betalen niet de verplaatsingskosten, maar betalen elk wel voor een kwartier gezinszorg, terwijl ze op dat ogenblik geen hulp ontvangen omdat de verzorgende zich verplaatst. De dienst ontvangt een subsidie voor vier gepresteerde uren (prestaties van 8 uur tot 10 uur, en prestaties van 10 uur tot 12 uur).

32. In het kader van de hulpverlening gemaakte kosten, zoals verplaatsingskosten van de verzorgende bij boodschappen, kunnen aan de gebruiker worden aangerekend als onkostenvergoeding. Geldt dit alleen voor verplaatsingskosten met de wagen of ook met de (brom)fiets?

Indien er kosten worden gemaakt door boodschappen te doen voor de gebruiker met de (brom)fiets en indien dit door de werkgever aan de verzorgende wordt vergoed, kan dit worden aangerekend aan de gebruiker als onkostenvergoeding.

Bij het bepalen van de hoogte van de onkostenvergoeding voor verplaatsingskosten, moet de dienst rekening houden met de maximale kilometervergoeding zoals bepaald in artikel 13 van het KB van 18 januari 1965

houdende algemene regeling inzake reiskosten (voor de periode van 1 juli 2025 tot en met 30 juni 2026 bedraagt de forfaitaire kilometervergoeding 0.4449 euro per kilometer), of (indien van toepassing voor het openbaar bestuur in kwestie) artikel 74 van het koninklijk besluit van 13 juli 2017 tot vaststelling van de toelagen en vergoedingen van de personeelsleden van het federaal openbaar ambt (voor de periode van 1 oktober 2025 tot 31 december 2025 bedraagt de forfaitaire kilometervergoeding 0.4312 euro per kilometer). Het Rekenhof heeft in het verleden namelijk al opgemerkt dat de kosten die aangerekend worden voor verplaatsingen, niet hoger mogen zijn dan die maximale kilometervergoeding.

Korting

33. Kan de korting op de gebruikersbijdrage bij gebruikers met een BEL-profielscore van 35 of meer of een score van minstens 13 op de BelRAI Screener of minstens 5,5 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener en minstens 60 uur gezinszorg per maand toegepast worden indien de 60 uur gezinszorg door verschillende diensten worden aangeboden?

Deze korting wordt toegepast op basis van het aantal uren gezinszorg per maand op dienstniveau. Indien meerdere diensten samen minstens 60 uur gezinszorg bieden bij eenzelfde gebruiker, mag deze korting niet worden toegepast.

34. Blijft de korting “langer dan 1 jaar hulp” gelden wanneer een gebruiker een beroep doet op een andere dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg?

De teller komt terug op nul te staan wanneer een gebruiker van dienst verandert. De gebruiker moet dan langer dan één jaar hulp van de nieuwe dienst krijgen vooraleer hij de korting “langer dan 1 jaar hulp” opnieuw krijgt. Bij de overdracht van een erkenning van een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg blijft de korting “langer dan 1 jaar hulp” behouden aangezien de continuïteit van de hulp- en dienstverlening die door de overgedragen dienst werd verstrekt, verzekerd moet blijven.

35. Blijft een gezin verder recht hebben op de korting “langer dan één jaar hulp” wanneer de persoon met de hoogste BEL-profielscore of de hoogste score op de BelRAI Screener wijzigt in dat gezin (bijvoorbeeld partner wordt meer zorgbehoevend dan huidige gebruiker, gebruiker overlijdt...)?

Een gezin blijft verder recht hebben op de korting “langer dan één jaar hulp” wanneer de persoon met de hoogste BEL-profielscore of de hoogste score op de BelRAI Screener wijzigt en het dossier op naam van deze persoon wordt gezet. De hulpverlening in dit gezin werd immers niet onderbroken en de gebruiker heeft nog steeds een BEL-profielscore van 35 of meer of een score van minstens 13 op de BelRAI Screener of minstens 5,5 punten op de som van de modules IADL en ADL van de BelRAI Screener.

Formulier F51 Berekening van de gebruikersbijdrage na het sociaal onderzoek

36. Op welke manier mag het F51-formulier van een dienst voor gezinszorg ondertekend worden door de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood?

In de eerste plaats zal het F51-formulier meteen ondertekend worden op papier door de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood tijdens het huisbezoek. In sommige gevallen zal het echter nog niet mogelijk zijn om de gebruikersbijdrage ter plaatse correct te berekenen omwille van het ontbreken van een aantal belangrijke gegevens. In die gevallen is het mogelijk om het F51-formulier achteraf te laten ondertekenen door de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood.

Een voorziening kan ervoor kiezen om een document digitaal te laten ondertekenen door een persoon met een zorg- en ondersteuningsnood, in plaats van op papier. Alleen een digitale handtekening met e-ID en pincode heeft dezelfde bewijswaarde als een handgeschreven handtekening. Het gaat in dat geval om een gekwalificeerde elektronische handtekening. De persoon met een zorg- en ondersteuningsnood is dus verplicht zijn eID én pincode gebruiken. Zonder pincode kan er geen authenticatie uitgevoerd worden. Alleen wanneer men zijn pincode ingeeft, wordt de identiteit bevestigd van degene die de informatie "ondertekent". Bijgevolg is alleen een digitale handtekening met e-ID én pincode juridisch gelijkwaardig aan een handtekening op papier.

Het is niet toegelaten om tijdens het huisbezoek een onvolledig F51-formulier te laten ondertekenen door de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood op papier en achteraf zaken toe te voegen of te schrappen. Het is wel mogelijk om tijdens het huisbezoek het F51-formulier niet te laten ondertekenen en achteraf het volledige ingevulde F51 formulier eventueel met de verzorgende mee te geven of via de post op te sturen in een gesloten enveloppe, zodat de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood vervolgens het volledig ingevulde F51-formulier kan ondertekenen op papier en terugbezorgen aan de dienst (eventueel via de verzorgende of met de post).

37. Mag het formulier F51 ("Berekening van de gebruikersbijdrage na het sociaal onderzoek") gebruikt worden voor de berekening van de gebruikersbijdrage voor aanvullende thuiszorg?

Het formulier F51 is specifiek voor gezinszorg en mag niet gebruikt worden voor aanvullende thuiszorg. In het formulier F51 zijn de bepalingen opgenomen die van toepassing zijn op de berekening van de bijdrage voor gezinszorg. Aangezien er momenteel voor aanvullende thuiszorg geen regelgeving bestaat over hoe de gebruikersbijdrage moet berekend worden en de diensten dit zelf bepalen, bestaat hiervoor geen standaard formulier.

Minderjarige

38. Kan een dossier op naam van een minderjarige worden gezet?

Een dossier moet opgesteld worden op naam van de persoon met de hoogste BEL-profielscore of de hoogste score op de BelRAI-Screener. In de handleiding van de VVDG (Vereniging van de diensten voor gezinszorg van

de Vlaamse Gemeenschap) voor de bepaling van de BEL-profielscore is bepaald dat minderjarigen niet gescoord kunnen worden. Dat betekent dat een dossier in Vesta altijd op naam van een persoon van 18 jaar of ouder moet staan.

De handleiding voor de bepaling van de BEL-profielscore stelt verder ook dat *"bij gezinnen met "gewone" kinderen steeds 1 van de ouders gescoord wordt, de zorgdrager die overblijft (bv. weduwnaar) of normaal de zorgen voor de kinderen op zich neemt"*.

In de plaats van de minderjarige zal 1 van de ouders, de voogd of eventueel een meerderjarige partner moeten worden gescoord, en het dossier op zijn of haar naam worden gezet.

Personen van 18 jaar of ouder die het statuut van verlengde minderjarigheid hebben, kunnen wel gescoord worden.

Ook de BelRAI Screener mag alleen bij volwassenen afgenomen worden. Bij hulp aan een minderjarige moet de indicatiestelling dus ook nu nog gebeuren bij een meerderjarige ouder of voogd.